

[Lars Emil Johansen]

dig hersker mellem de forskellige medlemmer af kommissionen i almindelighed og mellem de grønlandske og de danske medlemmer af kommissionen i særdeleshed.

Jeg finder det beklageligt, at det ikke er lykkedes os at komme til forståelse med hinanden vedrørende nogle fundamentale forhold ved hjemmestyreordningen. Disse problemer har jeg omtalt under mit indlæg ved tingets første drøftelse af de foreliggende lovforslag, men jeg vil gerne have lov til at understrege, at det er mit klare indtryk, at det hjemmestyre, som vil blive til en realitet, såfremt tinget gennemfører de foreliggende lovforslag, og såfremt folkeafstemningen hjemme som ventet får et positivt udfald, samtidig vil være en begyndelse til en mere lige forhandling fremover mellem de danske og de grønlandske myndigheder.

Jeg forventer således, at det, vi i hjemmestyrekommisionen ikke har været i stand til at løse, fremover vil blive løst af de danske og de grønlandske myndigheder i fællesskab.

Jeg ved, der findes skeptikere over for den hjemmestyreordning, vi har til første behandling i dag, skeptikere såvel her i Danmark som hjemme i Grønland. Jeg skal ikke benytte denne lejlighed til at diskutere denne skepsis, men blot sige, at jeg og mit parti, siumut, i modsætning til skeptikerne har en tro på og en tillid til vore egne evner og vor egen vilje til at gøre hjemmestyret til noget bedre og til noget større end den hjemmestyreordning, kommissionens arbejde lægger op til.

Jeg mener, det er vigtigt, at vi nu prøver at satse på at blive færdige med den hjemmestyrediskussion, der nu snart har løbet i 5½ år.

Idet jeg i øvrigt skal henvise til mine bemærkninger til lovforslagene under tingets drøftelse af forslagene i foråret, kan jeg hermed tilsige lovforslagene en absolut velvillig og positiv udvalgsbehandling.

Ib Nørlund (DKP):

Debatten har jo af gode grunde en del mindelser om den sidste. Jeg kunne for så vidt også henholde mig til vores daværende ordførers, hr. Fuglsangs, indlæg dengang, men da vi nu ikke er eller har været repræsenteret i udvalg og kommissioner vedrørende denne sag, vil jeg benytte anledningen til

at fremsætte en principiel erklæring fra vor side.

Grønlænderne er et folk, men de er også mere, for de udgør en nation i fødsel, en nation under udformning, og det er det centrale i den meget forandrende og modsætningsfyldte samfundsmæssige proces, som foregår i vor tid i Grønland. Derfor kan hjemmestyrelovforslagets indledningsord om, at Grønland udgør et særligt folkesamfund inden for det danske rige, også kun være en konstatering af de eksisterende forhold, ikke en fastlåsning i uforanderlighed, og det gælder i øvrigt hele lovforslaget.

Danmark har langt tilbage i historien tiltaget sig et herredømme over Grønland. Mange følger deraf er ikke glemt og vil ikke blive glemt af det grønlandske folk. Men deraf følger også, at Danmark i vor tid har pådraget sig et ansvar for at støtte og hjælpe det grønlandske folk til at konstituere sig som nation.

Den nationale rejsning i det grønlandske folk er led i de koloniale folks frigørelseskamp fra imperialismen, som i årtier er gået over verden. Denne proces lader sig ikke standse, hvad man lige så godt kan se i øjnene. Det er der også kolonimagter der har gjort, som derfor har valgt at gøre visse indrømmelser til det folkelige pres, så at sige give efter i tide, men med det formål derved endnu i en periode at beholde det virkelige overherredømme.

Det kan synes, at tilsvarende tanker har foresvævet i hvert fald nogle af hjemmestyreforslagets forfattere. Men i så fald gør de sig falske forestillinger: de nye nationers selvstændiggørelse vil gå videre i Grønland som andre steder og mere og mere forbinde sig med en social frigørelse, fordi det i længden er det eneste holdbare grundlag for udformningen af de nye nationer.

Set i dette lys er de indrømmelser til det grønlandske folk, som uden tvivl findes i hjemmestyreforslaget, først og fremmest et resultat at dets egen vågnende frihedskamp. Disse indrømmelser er, som vi tidligere har påvist, utilstrækkelige, men de er der. Det er naturligt, om det grønlandske folk gør, hvad det kan for at fastholde de erobringer, som således er opnået gennem hjemmestyreordningen, og om det på grundlag af det fortsætter sin kamp for at få sine rettigheder